

Gästriklands kulturhistoriska förening

Verksamhetsberättelse 2020

Grundsyn

Som medlemmar i Sveriges hembygdsförbund delar vi grundsynen att hembygdsrörelsen är en del av det levande samhället. Den skapar broar mellan det förgångna, nutiden och framtiden. Hembygdsrörelsen har ett humanistiskt och demokratiskt synsätt. Den är öppen för alla, oavsett bakgrund. Den respekterar kulturarvets skiftande former i tid och rum. Hembygdsarbetet skapar gemenskap, trygghet och identitet. Intresset för kulturarvet är drivkraften i engagemanget för hembygden. Här möts alla generationer.

Styrelse

Styrelsen har bestått av dels ledamöter utsedda av föreningens korporativa medlemmar och dels av ledamöter utsedda av föreningens personliga medlemmar samt adjungerade ledamöter.

Ledamöter **valda av föreningens personliga medlemmar:**

Barbro Andersson, Staffan Berglind, Anna Forsberg, Carl-Magnus Gagge, Börje Grönberg, Katarina Kallings, Ing-Marie Möller-Andersen, Richard Schill och Martin Åhrén samt suppleanterna Öjvind Englund och Bo Nordlund.

Ledamöter **utsedda av föreningens korporativa medlemmar:** Göran Andersson (Ovansjö Hbf), Kari Axelsson/Kiki Larsson (Gävle kommun), Sören Bergkvist (Hofors Hbf), Jörgen Björk (Ockelbo Hbf), Åke Edvardsson (Torsåkers Hbf), Kjell Nordkvist (Järbo Hbf), Ann-Katrine Rosén (Hedesunda Hbf), Hans Wahlbom (Bomhus Hbf), Maria Vestlund (För. för Hembygdsvård i Österfärnebo), Inger Wijk/Christina Persson (Hamrånge Hbf) och Arne Övrelid (Valbo Hbf och Hbf. Gävle Gille),

Adjungerade ledamöter: Barbro Sollbe (redaktör) och Johan Andersson (kassör).

Verkställande utskott

I Verkställande utskottet (VU) har följande personer ingått: Carl-Magnus Gagge (ordförande), Hans Wahlbom (vice ordförande), Anna Forsberg (sekreterare), Barbro Sollbe (redaktör), Johan Andersson (kassör) samt ledamöterna Barbro Andersson, Katarina Kallings och Ing-Marie Möller-Andersen.

Styrelsemöten och VU-möten

Två styrelsemöten har ägt rum under året, den 7 mars och 17 oktober på Kulturhuset i Gävle. Verkställande utskottet har under året träffats vid fem protokollförda möten, den 5 februari, 20 februari, 17 mars, 9 september och 19-20 november.

Årsmöte

På grund av pågående pandemi och gällande restriktioner blev årsmötet den 18 april och den 28 november inställda. Årsmöte 2020 kommer att hållas i anslutning till årsmöte 2021.

Medlemmar

Föreningen hade vid årsskiftet 379 medlemmar varav 13 var korporativa medlemmar.

Medlemsresan

Under våren planerades årets medlemsresa som skulle gå till Årsunda och Årsunda viking i början av september. Resan blev dock inställd på grund av pågående pandemi och gällande restriktioner.

Årsboken Från Gästrikland 2020

Den 13 november var det boksläpp av "Från Gästrikland 2020" i Teatern, Kulturhuset Gävle. Bokens undertitel var: Järnkoll, släktband, mikrohistoria och boken hade ett brett innehåll med berättelser från olika delar av Gästrikland. Många av artikelförfattarna deltog i boksläppet. Efter att redaktören Barbro Sollbe presenterat boken, berättade författarna om sina respektive artiklar. Årsboken blev mycket väl emottagen och fick fina recensioner i både Arbetarbladet och Gefle Dagblad.

Följande artiklar ingår i Från Gästrikland 2020:

- Ingrid Iremark, Carolina och Gustav Benedicks, syskon med skilda levnadsbanor - Gysinge, Kanada och Grez-su-Loing
- Carl-Göran Wallman, Raoul Wallenbergs Gysinge-rötter samt något om familjerna Benedicks, Wising, von Dardel och Lagergren
- Ulf Sandgren, Ett sekel med Sala-Gysinge-Gävle järnväg
- Bengt Löf, Transporter med LAXen, Swan, Ida och de andra för bruken i Gysinge och Söderfors
- Något om livet i ett vallonbruk
- Per Hilding, Kyrkoherdens hustru startade Hedesunda hembygdsförening
- Olov Thunman, "En oräknelig hop med Gallejer" när kriget kom till Hamrånge
- Peter Kristensson, God vän med ryssar, sa bryggaren i Norrköping
- Lars Torsten Eriksson, Högskolans utveckling - att vända på historiens stenar
- Jörgen Björk, Ugglebo arbetareförening, i skarven mellan ståndssamhälle och välfärdstat
- Göran Andersson, Knutkorgar - i Hedesunda som i Ostkarpaterna
- Svante Jansson, Norrlands-Posten och familjen Serrander
- Barbro Sollbe, Gävles gamla adresskalendrar, exemplen Spinnhusgränd och Möller
- Barbro Sollbe, Löparstjärnan från Spinnhusgränd
- Gustaf Trotzig, Rettigska huset i Villastan i Stockholm, ingen vanlig villa
- Barbro Sollbe, Fint som snus - bakgrunden i korthet

Årsboken Från Gästrikland 2020 med knutkorgar som beskrivs i detalj i Göran Anderssons artikel i boken. Fotograf: Anna Ø. Forsberg

Utvecklingsbidrag till anslutna hembygdsföreningar

Från och med 2020 inrättades en ny bidragsmöjlighet för anslutna hembygdsföreningar som tillika är korporativa medlemmar i föreningen. Bidraget är ett utvecklingsbidrag och delas ut till projekt och aktiviteter som stärker och utvecklar föreningarnas verksamhet samt bidrar till att föreningarna får fler medlemmar. Bidraget är inte avsett för hembygdsföreningarnas ordinarie basverksamhet och arrangemang, inte heller till ren byggnadsvård eller till redan genomförda projekt.

Följande projekt beviljades utvecklingsbidrag 2020:

- Bomhus hembygdsförening; informationsbroschyr om föreningens verksamhet.
- Föreningen för Hembygdsvård i Österfärnebo; hänvisningsskylt och informationsbroschyr.
- Ovensjö hembygdsförening; skyltning på hembygdsgården.
- Ockelbo hembygdsförening; utveckling av programverksamhet i samverkan med andra föreningar.
- Järbo hembygdsförening; publikt utvecklingsprojekt för att locka till olika besöksmål.

På grund av rådande pandemi med tillhörande restriktioner kunde endast två av projekten bli genomförda under året. Resterande tre projekt genomförs under 2021.

Tryckningsbidrag

Följande bokprojekt beviljades tryckningsbidrag under 2020:

- Boken "Sagan om Ocklagård", Ockelbo hembygdsförening i samarbete med Ödmårdens stavkyrka/kultur Ocklagård.
- Skriften "Acta Gestricio-Helsingiae" nr 7, utgiven av Föreningen Gästrik-Hälsingar vid GH-nation i Uppsala.
- Kvinnojouren Blåklockans verksamhet under 40 år, utgiven av Kvinnojouren Blåklockan i Gävle i samarbete med Högskolan i Gävle.

Övriga beviljade bidrag

Gustaf Jernbergkommittén beviljades under 2020 ett bidrag för gjutning av medaljer. Gustaf Jernberg (1881-1964) var en fiolspelman från Gästrikland. Han var traditionsbärare och förde vidare in i modern tid en omfattande repertoar av äldre spelmanslåtar. De sk. Jernberglåtarna har sitt ursprung i Gästrikland, södra Hälsingland och norra Uppland. I samarbete med Gästriklands spelmansförbund delas den sk. Jernbergsmedaljen årligen ut till någon som är aktiv utövare och förmedlare av musiken efter Gustaf Jernberg.

Nya stadgar

En arbetsgrupp bestående av Carl-Magnus Gagge, Ann-Katrine Rosén, Arne Övrelid och Martin Åhrén har under året utarbetat ett förslag till helt nya stadgar. Förslaget kommer att skickas vidare för ett första beslut på närmast kommande årsmöte.

Gästrik-Hälsinge Hembygdsförbund

Gästriklands kulturhistoriska förening har ett nära samarbete Gästrik-Hälsinge hembygdsförbund. Föreningen utgör en Gästrikrets för landskapets hembygdsföreningar inom hembygdsförbundet. Under året har arbetet fortsatt för att fördjupa kontakten med hembygdsrörelsen. De årligen återkommande kommunträffarna med landskapets hembygdsföreningar kunde dock inte genomföras under 2020. I samarbete med Hembygdsförbundet anordnades dock digitala träffar i början av 2021. De genomfördes för hembygdsföreningarna i Gävle och Ockelbo kommuner den 14 januari och för hembygdsföreningarna i Sandvikens och Hofors kommuner den 4 februari. Gästriklands kulthistoriska förenings ordförande Carl-Magnus Gagge är hembygdsförbundets vice ordförande och föreningens vice ordförande Hans Wahlbom är hembygdsförbundets kassör.

Tillgänglighet och sociala medier

Hemsida: www.hembygd.se/gastriklands-kulturhistoriska

Facebook under adressen: [facebook.com@gkulturhistoriska](https://facebook.com/gkulturhistoriska)

Föreningens e-postadress: gkf1862@gmail.com

Föreningens telefonnummer: 070-609 27 14 (ordföranden)